

*Dr. Puskás Zoltán**

AZ E-KERESKEDELMET ÉRINTŐ LEGUTÓBBI VÉDJEGBITORLÁSI PEREK BÍRÓSÁGI GYAKORLATÁNAK ÁTTEKINTÉSE

Általánosságban elmondható, hogy az e-kereskedelmi szolgáltatást nyújtó cégek doménnevek alatt elérhető weboldalakon keresztül jelennek meg a felhasználók, így a fogyasztók felé oly módon, hogy a vállalkozás szolgáltatását más hasonló szolgáltatásoktól gyakorlatilag a doménnév különbözteti meg, amely jellemzően megjelenik a domén alatt elérhető weboldal elnevezéseként is. Az ilyen vállalkozások marketing-költségvetésük jelentős részét fordítják arra, hogy az e-kereskedelmi szolgáltatásuk megjelölését, doménelérhetőségét megismertessék a fogyasztókkal, felhasználókkal annak érdekében, hogy a szolgáltatásuk minél szélesebb körben ismertté váljon, és ezáltal minél többen használják azt. Mindezek alapján az e-kereskedelmi szolgáltatások doménnevének, valamint a domén alatt elérhető weboldal megjelölésének védelme fontos az ilyen vállalkozások számára. Az e-kereskedelemmel kapcsolatban felmerült védjegybitorlási pereknek egy része abból az alaphelyzetből keletkezik, hogy vannak olyan weboldalak, amelyek egy már jól bejáratott, védjeggyel védett weboldal megjelöléséhez elnevezésben hasonló domén alatt működnek. Ezek a védjegybitorló weboldalak általában ugyanolyan vagy hasonló szolgáltatást kínálnak a fogyasztóknak, felhasználóknak, mint az a weboldal, amelyiknek az elnevezését felhasználták, hiszen így növelni tudják a látogatóik és felhasználóik számát anélkül, hogy komolyabb marketingtevékenységet kellene kifejteniük a weboldaluk ismertségének növelése érdekében. A domének és weboldal-elnevezések említett védjegybitorló felhasználása mindezekre tekintettel nemcsak jogellenes, de kárt is okoz az eredeti, védjeggyel is védett weboldalak szolgáltatóinak, hiszen marketingráfordításaik hatását áttételesen a védjegybitorló oldalak is élvezik azáltal, hogy a fogyasztók, felhasználók egy részének opcionálisan fel tudják kínálni lehetőségként, hogy az eredeti weboldal helyett a védjegybitorló weboldal főoldalára látogassanak, ami viszont az eredeti weboldal nyitóoldalán elhelyezett bannerreklámok hirdetési díjának értékét csökkentheti.

A magyarországi e-kereskedelem folyamatosan fejlődik, amit jól mutat, hogy az utóbbi években egyre több olyan magyar bírósági ítélet született, amelyek ezzel a területtel kapcsolatos jogvitákat, köztük védjegybitorlási ügyeket rendeztek el.¹ Az e-kereskedelem fejlődésével számos olyan új gyakorlati kérdés merült fel, amit az utóbbi időkben született bírósági ítéletek megválasztak, és amelyek segítik az e-kereskedelmet nyújtó vállalkozásokat abban, hogy hatékonyabban használják ki a szolgáltatásaikat védő védjegyeik által

* A szerző ügyvéd.

¹ BH2005/145; EBH2009/1962; FÍT 8.Pf.20.966/2009/4; FÍT 8.Pf.20.758/2008; FÍT 8.Pf.20.237/2009/6.

biztosított jogokat. Ez a cikk ezeket a magyar bírósági ítéleteket tekinti át összefoglalva az ítéletek alapjául szolgáló vitás ügyekben felmerült kérdéseket és a bíróságok által ezekre adott válaszokat.

1. Kombinált védjegy által nyújtott védelem a doménnevek tekintetében

Védjegybitorló weboldallal kapcsolatos vitás helyzetből fakadó perben született meg a Fővárosi Ítéltábla Pf.20089/2020/7. számú határozata. Az ügy háttere röviden az volt, hogy a felperes rendelkezett egy színes, ábrás kombinált védjeggyel, amelyben szövegesen szerepelt annak a doménnek (felperesi domén) a neve, amelyik alatt a védjegyet használó apróhirdetési weboldal megjelent. A felperes a per tárgyát képező domént oly módon használta, hogy annak megnyitása után a felhasználók a felperes egy másik doménje alatt, „J....s” név alatt üzemelő apróhirdetési szolgáltatását érték el. Tehát a gyakorlatban a felperes a kombinált védjegyet úgy használta, hogy az annak domináns részét képező szókapcsolatot jelenítette csak meg a felhasználók felé. Az alperes ezt használta ki, és elindított egy olyan apróhirdetési szolgáltatásokat kínáló weboldalt, amelyik a felperesi doméntől egy karakterben tért csak el, és a weboldalon egy olyan ábrát használt logóként, aminek domináns szókapcsolata az alperesi domén elnevezése volt. A következő módon lehet szemléltetni a két domént, illetve a védjegyet, és az alperesi megjelölést.

Felperesi domén: a...n.hu	Alperesi domén: a...d.hu
Felperesi védjegyben domináns szóelemként szerepel az a...n.hu szókapcsolat.	Alperesi megjelölésben domináns szóelemként szerepel az a...d.hu szókapcsolat.

A felperes védjegye többek között a Nizzai Megállapodás 35. áruosztálya tekintetében biztosított védelmet. Tekintettel arra, hogy a per felperese és alperese is apróhirdetési szolgáltatásokat nyújtott az általa üzemeltetett weboldalán, így a védjegybitorlás tekintetében a 35. áruosztályban szereplő „reklámozás, online reklám, online piaci helyek működtetése áruk és/vagy szolgáltatások és/vagy ingatlanok vételére, eladására és/vagy cseréjére vonatkozóan, online kutatható adatbázisok összeállítása; a fentiekkel kapcsolatos információ biztosítása” szolgáltatások bírtak jelentőséggel. Az alperes az általa a doménneveként, valamint az apróhirdetési weboldalaként használt szókapcsolatot nem védte le védjegyként.

A felperes álláspontja szerint az alperes bitorlta védjegyet azzal, hogy olyan doménnév alatt, illetve weboldalt megjelenítő ábra alatt nyújtott apróhirdetési szolgáltatást, amelyiknek a neve, illetve domináns szókapcsolata egy karakterben tért el a felperes kombinált védjegyének domináns szókapcsolatától, valamint a felperesi doménevétől.

A felperes keresetének a pert első- és másodfokon is megnyerte. Az ítéletek indokolása az alábbi kérdések tekintetében nyújthat hivatkozási alapot más hasonló tárgyú védjegyekben.

a) *Egy ábrás védjegyben szereplő domináns szókapcsolat védjegyjogi oltalmat biztosíthat a szókapcsolattal megegyező doménnévnek.*

A felperesi domént képező szókapcsolat önállóan nem volt levédve, az csak a felperesi színes ábrás védjegyben szerepelt a védjegy domináns elemeként. A felperes a védjegyek és földrajzi árujelzők oltalmáról szóló 1997. évi XI. törvény (továbbiakban: „Vt.”) 12. § (2) bekezdés b) és (3) bekezdés c) pontja alapján tartotta sérelmesnek ennek a szókapcsolatnak az alperes általi használatát, amely rendelkezések a következőket írják elő:

12. § (2) b) *A védjegyjogosult a kizárólagos használati jog alapján – a védjegy bejelentési napját, illetve elsőbbségi napját megelőzően mások által szerzett jogok sérelme nélkül – bárkivel szemben felléphet, aki engedélye nélkül gazdasági tevékenység körében, árukkal vagy szolgáltatásokkal összefüggésben használ olyan megjelölést, amelyet a fogyasztók a védjeggyel összetéveszhetnek a megjelölés és a védjegy azonossága vagy hasonlósága, valamint az érintett áruk, illetve szolgáltatások azonossága vagy hasonlósága miatt; ideértve azt az esetet is, amikor az összetéveszhetőség amiatt áll fenn, mert a fogyasztók a megjelölést a korábbi védjegyhez gondolati képzettársítás útján kapcsolhatják.*

(3) c) *A (2) bekezdésben szabályozott feltételek megvalósulása esetén megtiltható különösen a szolgáltatás nyújtása vagy annak felajánlása a megjelölés alatt.*

A bíróság a Vt. 12. § (2) bekezdés b) és (3) bekezdés c) pontja megsértése tekintetében a következő fontosabb megállapításokat tette:

- A felperesi védjegy és az alperesi megjelölések domináns része az „a...d.hu” és az „a...n.hu” szókapcsolat, mert az ábrás és szöveges elemek értelmező, illetve leíró jelleggel bírnak.
- Vizuálisan a két megjelölés egy betű eltéréssel azonos, e körben nincs jelentősége a szavak ékezetes vagy anélküli használatának. Kiejtve ezeket a kifejezéseket az egy betű különbség elsikkad, ez jelentős mértékű hasonlósághoz vezet. Egyedül konceptuális megközelítésben van eltérés a védjegy ábrája és a megjelölés ábrája között, azonban ez a különbség nem elegendő ahhoz, hogy kellő megkülönböztetést biztosítson az átlagfogyasztó számára, aki az apróhirdetési piac szempontjából figyelembe veendő releváns fogyasztói körből kerül ki. Ennek megítélésénél a megjelöléseknek az átlagfogyasztóra gyakorolt összbnyomása a zsinórmérték. *Összetett, szó- és ábrás elemeket egyaránt tartalmazó megjelölések esetén általában a szóelemnek van kiemelt jelentősége.* Az átlagfogyasztó, amikor egy terméket vagy szolgáltatást keres, nem írja körül az azokat jelző megjelölésekben fellelhető díszítő jellegű ábrákat, nem idézi fel a bennük szereplő szlogeneket, ezek legfeljebb homályos emlékképként villannak fel emlékezetében. *Az átlagfogyasztó gyakorlatias, egyszerűsítésre és rövidítésre törekszik, a lényegre koncentrál, így a kombinált megjelölésből azt az elemet választja ki, ami alkalmas az áru vagy szolgáltatás megnevezésére. Emiatt alakult úgy a bírósági gyakorlat, hogy a védjegybitorlási ügyekben elsősorban a domináns elemeket kell összevetni, hiszen ezek*

hordozzák a megkülönböztetőképességet, bennük testesül meg a védjegy származás-, illetve eredetjelző funkciója.

- Az alperesi apróhirdetési szolgáltatás beletartozik a védjegy oltalmi körébe, lényegében azonos az árujegyzékben szereplő „online piaci helyek működtetése áruk és/vagy szolgáltatások és/vagy ingatlanok vételére, eladására és/vagy cseréjére vonatkozóan, online kutatható adatbázisok összeállítása” szolgáltatásokkal. A szolgáltatások ilyen nagyfokú hasonlósága fokozza a megjelölések összetéveszthetőségét. *A védjegybitorlás megvalósulásához nem szükséges, hogy a fogyasztói összetévesztés ténylegesen bekövetkezzen, elégséges, ha fennáll ennek a reális veszélye, ez viszont a perbeli esetben az árujelzők nagyfokú hasonlósága és a szolgáltatások azonossága folytán megállapítható volt.*

A bíróság a fenti érvelésével a gyakorlatban védjegyoltalmat biztosított a felperesi domén névnek megfelelő szókapcsolatnak azzal, hogy a kombinált ábrás védjegy tekintetében dominánsnak minősítette az annak elemét képező „a...d.hu” szókapcsolatot, amely megegyezett a felperesi doménnévvvel. Hatásában ez azt eredményezi, hogy ha valaki csak egy kombinált védjegy domináns elemét képező szó vagy szókapcsolat tekintetében rendelkezik védjegyjogi védelemmel, akkor a védett szókapcsolatot jogellenesen használó más vállalkozással szemben a bíróság fenti érvelése alapján megalapozottan tud fellépni a szókapcsolatot érintő védjegybitorlással szemben.

- b) A kombinált védjegy jogosultját a védjegyoltalom abban az esetben is megilleti egy védjegybitorló weboldallal szemben, ha a kombinált védjegy domináns részét képező szókapcsolattól különböző elnevezésű weboldalon érhető el a védjegyjogosult szolgáltatásai a fogyasztók számára.*

A Vt. 18. § (1) bekezdése a következő módon rendelkezik: *„Ha a védjegyjogosult a lajstromozás napjától számított öt éven belül nem kezdte meg belföldön a védjegy tényleges használatát az árujegyzékben szereplő árukkal és szolgáltatásokkal kapcsolatban, vagy ha az ilyen használatot öt éven át megszakítás nélkül elmulasztotta, a védjegyre alkalmazni kell az e törvényben előírt jogkövetkezményeket, kivéve, ha a védjegyjogosult a használat elmaradását kellőképpen igazolja.”* Ez alapján tehát a védjegyjogosultat nem illeti meg a védelem védjegye tekintetében, ha annak az öt éven át tartó folyamatos használatát elmulasztotta, és a védjegyjogosultnak kell bizonyítani kifogás esetén, hogy a védjegyét öt éven keresztül megszakítás nélkül használta. A bíróság vizsgálta a felperesi védjegy Vt. 18. § (1) bekezdésében foglalt használat elmulasztása miatti kifogás alkalmazhatóságát, ugyanis az alperes arra hivatkozott, hogy a felperesi „a...d.hu” domén alatt az átirányítás folytán a felperes által üzemeltetett másik oldal, a „j.....s.hu” érhető el, de ezen nem jelenik meg a védjegy szövege, figurája, szlogenje.

A bíróság szerint a felperes megfelelően igazolta az „a...d.hu” védjegy használatát azzal, hogy felperesi „a...d.hu” domén alatt a felperes „J.....s” apróhirdetési szolgáltatása volt elér-

hető. A bíróság az indokolásában kifejtette, hogy *a kialakult joggyakorlat szerint elsősorban nem a folyamatosságot kell igazolni, hanem azt, hogy a használat olyan volt, aminek alapján a fogyasztók a védjegy és a vele jelzett áru vagy szolgáltatás piaci jelenlétét valóban érzékelheték.* Az egyszeri vagy néhány alkalommal történő, elszigetelt használat nem alkalmas annak alátámasztására, hogy az árujelző a kereskedelmi-piaci forgalomban védjegyként funkcionált. Az „a...d.hu” domén alatti oldalról a waybackmachine szolgáltatás segítségével ki nyert képernyőfelvételek alapján megállapítható volt, hogy az oldalon apróhirdetési, azaz a védjegy árujegyzekében foglalt szolgáltatások voltak a kérdéses időszakban elérhetőek, az ilyen éveken át tartó, az internet sajátossága folytán széles körű használat túlmutat a pusztán jogfenntartó célú használaton. A más weboldalra való átirányítás így elfogadható aktív tevékenységként, védjegyhasználati magatartásként. A védjegyjogosult üzleti politikájának körébe tartozik, hogy védjegyét, annak domináns elemét miként alkalmazza, ennek során dönthet úgy, hogy a védjegy szerinti, őt azonosító domént arra használja, hogy egy másik, szintén hozzá tartozó honlap tartalmát teszi hozzáférhetővé, ezáltal több utat biztosít a felhasználók részére a saját szolgáltatása elérésére. Így a használat a Vt. 18. § (4) bekezdése értelmében a védjegy tényleges használatának minősült.

A bíróság ezen megállapítása kedvező azon vállalkozásoknak, amelyek akár több doménnév használati jogával rendelkeznek, amelyek külön-külön védjegyoltalom alatt állnak, azonban gazdaságossági és észszerűségi okokból a különböző elnevezésű doménekről a megnyitott doméntól eltérő megnevezésű weboldal nyílik meg, ugyanis ezzel nem vesztik el használat hiánya miatt a védjegyoltalmat. Tehát ha egy vállalkozás például az „aprohirdetes.hu” weboldalon reklámszolgáltatásokat kínál, de ugyanez a vállalkozás rendelkezik a „hirdetes.hu” doménnel, amiről az „aprohirdetes.hu” weboldal töltődik be, akkor a „hirdetes.hu” doménnév tekintetében a reklámszolgáltatásokkal kapcsolatban fennálló védjegyjogi védelem nem vész el használat hiánya miatt.

c) Védjegyjogi szempontból egy megjelölés releváns használója az, aki a kereskedelmi forgalomban a doménnév alatt apróhirdetési szolgáltatást nyújt, nem pedig a doménnév whois rekordba bejegyzett használója.

Általában a domén whois rekordba bejegyzett használója és a doménnel megegyező szókapcsolatot a kereskedelmi forgalomban használó személy elválik. Ebben a perben a két személy különbözőt egymástól, viszont mindkettőnek ugyanaz volt a neve, mivel egy apáról és fiáról volt szó, ezért erre hivatkozva az alperes megpróbált téves perindítással védekezni.

A bíróság megállapította, hogy a védjegybitorlás megítélésénél nincs jelentősége, hogy ki a doménnévvel rendelkezni jogosult, azaz a whois rekordba bejegyzett használó, hanem az a kérdés, hogy ki az, aki ténylegesen gazdasági tevékenységet folytat, tartalmat tesz közzé a domén alatt megnyíló weboldalon, mert a felhasználók hozzá köthetik a közölt informá-

ciót, nyújtott szolgáltatást, és ezen keresztül őt azonosítja a doménnév, valamint az alatta elérhető weboldal.

2. Kereskedelmi névként történő használat kérdése a domén és a weboldal tekintetében

A Kúria Pfv.20700/2018/10. számú precedensképes ítélete, amelyik védjegybitorlás megállapítása tárgyában született, foglalkozott a kereskedelmi névként történő használat kérdésével a domén és a weboldal tekintetében.

Ebben az ügyben a felperes használt gépjárművekkel kapcsolatos online apróhirdetési szolgáltatást üzemeltetett olyan szómegjelöléssel, ami mind a doménnévben, mind pedig a doménnév alatt elérhető weboldal megnevezésében szerepelt. A felperes az általa nyújtott szolgáltatás megjelölését ábrás és szóvédjegyben is levédte a 35. áruosztály tekintetében, amely a reklámozási szolgáltatások körében biztosított oltalmat. A jogvitára az adott okot, hogy alperes is elindított egy online gépjárműhirdetési szolgáltatást olyan doménnév alatt, valamint weboldal-megnevezéssel, amely név megegyezett a felperes védjegyei által védett megjelöléssel, de hozzá rakta az „eladó” szót. Ezt az alperes által történő használatot az első- és másodfokú bíróságok, valamint a Kúria is a Vt. 12. § (3) bekezdés c) pontjába ütközőnek minősítette.

Tekintettel arra, hogy a felperes által használt megjelölés használt autókkal való kereskedés szolgáltatásról adott információt, amelynek használatától senkit nem lehet eltiltani, így az alperes a Vt. 15. § (1) bekezdés b) pontjára alapította a védekezést a megjelölés használatával kapcsolatban. E rendelkezés értelmében a védjegyoltalom alapján a védjegyjogsult nem tilthat el mást attól, hogy gazdasági tevékenysége körében – az üzleti tisztesség követelményeivel összhangban – használja az áru vagy a szolgáltatás fajtájára, minőségére, mennyiségére, rendeltetésére, értékére, földrajzi eredetére, előállítási, illetve teljesítési idejére vagy egyéb jellemzőjére vonatkozó jelzést.

A Kúria a Vt. 15. § (1) bekezdés b) pontjának értelmezése során arra a következtetésre jutott, hogy amennyiben egy megjelölés *egy internetes weboldalon* keresztül nyújtott szolgáltatás tekintetében áruadatnak vagy szolgáltatásról nyújtott információnak minősül, akkor egy ilyen használat nem lépi túl az üzleti tisztesség határait, ezért a felperesi megjelölést az alperes is feltüntetheti az internetes oldalán.

A felperesi megjelölésnek a doménnévben történő használata tekintetében azonban a Kúria arra a következtetésre jutott, hogy *a doménnévben történő használat* nem az alperes szolgáltatásai jellemzőjének feltüntetésére, hanem az alperesnek *más szolgáltatótól való megkülönböztetésére, az alperes interneten való azonosítására szolgál, és mint ilyen névhasználatnak minősül*. Mindezekre tekintettel az alperes *a doménnév használata körében nem hivatkozhat eredményesen a védjegyoltalom Vt. 15. § (1) bekezdés b) pontjában írt korlátaira*.

Az első és másodfokon eljáró bíróságok ítéletei azt állapították meg, hogy az alperes védjegybitorlást követett el azzal, hogy apróhirdetési hely értékesítési szolgáltatásának nyújtása

és reklámozása körében a felperesi megjelölést kereskedelmi névként használta az általa használt domén és az alatta működtetett weboldal nevében. A Kúria szerint a jogerős ítélet rendelkező részében a „kereskedelmi névként” történő használat értelmezése a végrehajtás során bizonytalanságot okozhat, ezért a Kúria csupán annyit állapított meg, hogy az alperes a felperesi megjelölés doménnévként történő használatával bitorolja a felperes védjegyait.

A Kúria szerint egy szöveges megjelölés – függetlenül attól, hogy ékezzel vagy ékezet nélkül, a helyesírás szabályai szerint külön vagy egybeírt formában, grafikai kiegészítéssel vagy önmagában – a vállalkozás internetes oldalán nyújtott, a gépjárművek eladására vonatkozó hirdetési információk közzétételére és az eladásra kínált gépjárművek keresésének lehetővé tételére vonatkozó szolgáltatásai tekintetében egyaránt áruadatnak, a szolgáltatásról nyújtott információnak minősül, tehát egy ilyen megjelölés használata az üzleti tisztesség határait nem lépi túl, ezért ebből következőleg azt a weboldal elnevezésében szabadon lehet használni, viszont a doménnévre ez már nem vonatkozik, mert az névhasználatnak minősül. A Kúriának ezzel az érvelésével kapcsolatban nem teljesen érthető, hogy egy megjelölésnek az interneten történő használata miért csak doménnévként történő használat esetében minősül névhasználatnak, hiszen az internetes kereskedelemben egy vállalkozás nemcsak a doménnévvvel különbözteti meg a szolgáltatását versenytársai szolgáltatásától, hanem jellemzően a doménnévben használt elnevezés vagy annak domináns eleme megjelenik a domén alatt elérhető weboldal elnevezéseként logó formájában, ami ily módon a weboldal árujelzőjeként szolgál, másként a fogyasztók nehezen tudják azonosítani azt a weboldalt, amelyik megnyílik a domén alatt. Az alperes a weboldalán védjegybitorló szómegjelölését egy személygépkocsi stilizált ábrájával kiegészítve jelentette meg, ami így a weboldal tekintetében árujelzőnek minősül. Mindezek alapján az alperes a weboldalon megjelenített felperesi szómegjelölést a weboldalon elérhető szolgáltatásai azonosítására védjegyszerűen használta, így ez megkérdőjelezi azt a kúriai álláspontot, amely szerint ez a használat a szolgáltatásról nyújtott információnak minősül.

A Kúria indokolásával kapcsolatban az sem teljesen egyértelmű, hogy a kereskedelmi név miért okozhat bizonytalanságokat a végrehajtásban. A kereskedelmi név a magyar jogrendszer része, hiszen a Párizsi Uniói Egyezményt kihirdető 1978. évi 18. törvényerejű rendelet (továbbiakban: PUE) 8. cikke kimondja, hogy „a kereskedelmi nevet az unió mind-egyik országa oltalomban részesíti, bejelentés vagy lajstromozás kötelezettsége nélkül, akár része az valamely gyári vagy kereskedelmi védjegynek, akár nem.” A PUE 8. cikkére tekintettel indokolt lett volna, ha a Kúria a kereskedelmi név fogalmát az ítéletében definiálja, ahelyett, hogy azt rögzítette, hogy ezen fogalom a végrehajtásban értelmezési kérdéseket vet fel. Egy ilyen kúriai definíció azért is szükséges lett volna, mert korábban már több ítéletben (FÍT 8.Pkf.25.737/2010/5; LB Pfv.IV.21.311/1994; BH 1994/21; BDT2008/1740; FT 1.Pk.22.915/2012/6) is megjelent a kereskedelmi névre hivatkozás. Emellett a jogirodalom

is foglalkozott már ennek a fogalmával,² ahol korábbi bírósági ítéletek alapján már történt próbálkozás a kereskedelmi név definiálására. Amennyiben egyértelmű, hogy mi, milyen használat tekinthető kereskedelmi névnek, akkor a kereskedelmi névként történő használatra utalás nem okozhat bizonytalanságot a végrehajtásban.

Annak ellenére, hogy a Kúria indokolását lehet vitatni, a gyakorlatban ez talán mégsem okoz majd problémát az e-kereskedelemben tevékenykedő védjegyjogosultak számára abban, hogy fellépjenek a védjegybitorlókkal szemben, hiszen a weboldalak működéséhez elengedhetetlen egy alapul fekvő domén használata, így ha a bíróság megállapítja a domén tekintetében a védjegybitorló használatot, akkor a domén tekintetében a bitorló köteles megszüntetni a jogellenes használatot, ami a domén alatt nyújtott szolgáltatás megszüntetéséhez vezet.

3. A belenyugvás szabályainak alkalmazása doménneveket érintő védjegybitorlási ügyben

A Kúria a Pfv.21575/2018/8. számú precedensképes határozatában elvi jelleggel a következő megállapítást tette doménnevek használatához kapcsolódó védjegybitorlási ügyben: „A Vt. 17. § (1) bekezdése a védjegybitorlás miatt igényt érvényesítő korábbi védjegy jogosultja számára időbeli korlátot szab a fellépésre. A Vt. 17. § (5) bekezdésének utaló szabálya folytán a Vt. 5. § (2) bekezdés a) pontja szerinti korábbi jogra való hivatkozás esetén a védjegybitorlás miatt indult pernek nem tárgya annak megítélése, hogy a védjegybejelentési, illetve a védjegytorlási eljárásokban a Vt. 5. § (2) bekezdés a) pontjának sui generis szabályként való alkalmazása során az alperes eredményesen léphetne-e fel a védjegy elsőbbségét megelőző saját korábbi megjelöléshasználata alapján, elégséges csupán a korábbi jog jogosultja részéről a fellépés reális lehetőségének igazolása.”

A fenti elvi jellegű megállapítás tartalmának megértéséhez és értelmezéséhez célszerű röviden áttekinteni a perre alapot adó jogvitát. Mindkét fél felhasználta ugyanazt a szó-megjelölést a saját doménevének regisztrációjához, de eltérő kiterjesztéssel. A doménnevek alatt mindkét fél használt autókka kapcsolatos online szolgáltatást végzett. A felperes 2001. augusztusától, míg az alperes 2001. októberétől nyújtott online gépjárműhirdetési szolgáltatást az általa regisztrált domén alatt. A felek kezdetben együttműködtek egymással, viszont a felperes 2004-ben és 2005-ben az általa használt doménnevet levédette ábrás és szóvédjegyként a 35. áruosztályban, amely többek között az online hirdetési szolgáltatások tekintetében biztosított védelmet a felperesnek. A felperes 2017-ben lépett fel az alperessel szemben védjegybitorlás miatt.

² Lásd dr. Görög Márta in A Védjegytorvény magyarázata (szerkesztette Faludi Gábor és Lukácsi Péter). HVG ORAC, 2014, p. 580–592.

Az alperes a keresettel szemben hivatkozott a Vt. 17. §-ában foglalt belenyugvás szabályaira. A Vt. 17. § (1) bekezdése alapján ha a védjegyjogosult öt éven át megszakítás nélkül eltúrte egy későbbi védjegynek az országban történő használatát, noha tudomása volt e használatról, a továbbiakban nem léphet fel e későbbi védjegynek az országban történő használatával szemben, valamint korábbi védjegyére hivatkozva nem kérheti a későbbi védjegy törlését sem. A Vt. 17. § (5) bekezdése szerint az (1)–(4) bekezdésben foglalt rendelkezéseket megfelelően alkalmazni kell a korábbi jó hírű védjegyre, az országban korábban közismertté vált védjegyre, valamint az 5. § (1) bekezdésében és (2) bekezdésének *a*) pontjában említett korábbi jogokra is. A Vt. 5. § (2) bekezdés *a*) pontjának rendelkezése a más által korábbról fogva használt megjelölés tekintetében képez lajstromozást kizáró, illetve törlési okot, amennyiben a megjelölésnek a korábbi használó hozzájárulása nélkül történő használata jogszabályba ütközne.

A Kúria a döntése indokolásában hivatkozott a Legfelsőbb Bíróság Pfv.IV.21.187/2011/4. számú, BH2012.67. számon közzétett határozatára, amely szerint a Vt. 17. § (5) bekezdésének utaló szabálya folytán a Vt. 5. § (2) bekezdés *a*) pontja szerinti korábbi jogra való hivatkozás tekintetében a védjegybitorlás miatt indult pernek nem tárgya annak megítélése, hogy a védjegybejelentési, illetve a védjegytiltási eljárásokban a Vt. 5. § (2) bekezdés *a*) pontjának sui generis szabályként való alkalmazása során az alperes eredményesen léphetne-e fel az elsőbbséget megelőző saját korábbi használata alapján.

Az adott esetben azt kellett megítélni, hogy a Vt. 17. § (5) bekezdésének utaló szabálya folytán az alperes alappal hivatkozott-e a Vt. 17. § (1) bekezdése alapján a védjegyjogosult felperes igényérvényesítését kizáró belenyugvás jogintézményére. Ezzel kapcsolatban a Kúria a következő megállapításokat tette.

- A per adatai alapján egyértelműen megállapítható, hogy a perbeli védjegyek elsőbbségi napjához képest az alperes a doménnév regisztrációjával, illetve a megjelöléssel nyújtott hirdetési szolgáltatással korábbról fogva használja a felperesi megjelölést. Ebből következően a Vt. 17. § (1) és (5) bekezdés alkalmazása szempontjából az alperes kifogásolt megjelölése a „későbbi védjegy” pozíciójában a védjegyek elsőbbségi napját megelőző, korábbról fogva használt megjelölésnek minősül.
- Nem volt elfogadható a másodfokú bíróságnak az az álláspontja, hogy az alperes a megjelölést nem saját jogán használta, mert ahhoz a felperes „ráutaló magatartással” hozzájárult. A védjegyhasználatához való hozzájárulásnak, azaz a Vt. fogalomrendszerében a védjegyhasználat engedélyezésének (Vt. 23. §) szerződéses akaratot kifejező, kifejezett nyilatkozatnak kell lennie. A perben nincs adat arra vonatkozóan, hogy a felperes kifejezetten úgy nyilatkozott volna, hogy saját védjegyeinek használata címén az alperes megjelöléséhez hozzájárul, illetve védjegyeinek használatát engedélyezi.
- Az elsőfokú bíróság a per adatai alapján arra a következtetésre jutott, hogy az alperes nem hivatkozhat megalapozottan a saját versenytársi jogainak, illetve a fogyasztók érdekeinek sérelmére, ezért a Vt. 5. § (2) bekezdés *a*) pontja alapján az alperes nem

léphetett volna fel eredményesen a felperes védjegyeinek lajstromozása ellen, illetve törlése iránt. Ez valójában azt eredményezné, hogy a felperes a védjegyei alapján a védjegybitorlás iránt indított perben a védjegyei elsőbbségi napját megelőző korábbi használatára hivatkozva állíthatná eredményesen a védjegybitorlás megtörténtét. Ugyanakkor a Kúria szerint a védjegyei elsőbbségét megelőző lajstromozás nélküli megjelölés használatára alapítva védjegybitorlás iránti igényt nem lehet érvényesíteni.

- *A védjegybitorlás iránt indult perben a védjegyjogosult az oltalom alatt álló védjegye alapján érvényesítheti az igényét.* A Vt. 5. § (2) bekezdés a) pontja a korábbi jog jogosultja számára biztosítja a bejelentett megjelölés, illetve az oltalom alatt álló védjegy ellen a fellépés lehetőségét a védjegybejelentési, illetve törlési eljárásban. Mindebből következik, hogy a Vt. 17. § (1) bekezdésének a Vt. 17. § (5) bekezdésében előírt „megfelelő alkalmazása” azt (is) jelenti, hogy a Vt. 5. § (2) bekezdés a) pontja szerinti korábbi jogra való hivatkozás esetén elégséges csupán a korábbi jog jogosultja részéről a fellépés reális lehetőségének igazolása, e fellépés lehetséges eredményének megállapítása a védjegybitorlás iránt indult per kereteit azonban meghaladja. A Vt. 17. § (1) és (5) bekezdéseinek alkalmazása során a védjegybitorlás iránt indult perben nem kell lefolytatni a Vt. 5. § (2) bekezdés a) pontjában foglalt korábbi jogra vonatkozó, a védjegybejelentési, illetve a törlési eljárásban releváns bizonyítást.
- A Vt. 17. § (1) bekezdése a védjegybitorlás miatt igényt érvényesítő korábbi védjegy jogosultja számára időbeli korlátot szab a fellépésre. A Vt. 17. §-a alapján a belenyugvás szabálya a védjegyjogosult védjegyének vagy az azzal összetéveszhető megjelölésnek a más által történő jogosulatlan használata ellen való fellépés elmulasztását szankcionálja, függetlenül attól, hogy annak oka a védjegyjogosult elnéző vagy negligens magatartása. A Vt. 17. §-a alkalmazásának csupán az a feltétele, hogy a védjegy jogosultjának tudomása volt a védjegy más által történt használatáról, és azt legalább öt éven át eltűrte. Az eljáró bíróságok szóhasználatában a „ráutaló magatartással tett egyoldalú engedély”, illetve a „ráutaló magatartással hozzájárult” kifejezés logikailag és tartalmilag is a „tűrés, eltűrés” fogalmának felelnek meg.
- A kifejtettekre figyelemmel a Kúria úgy ítélte meg, hogy az alperes eredményesen hivatkozott a Vt. 17. § (1) és (5) bekezdése alapján a belenyugváásra, amely a felperes védjegybitorlás iránti igényének érvényesítését kizárja.

A Kúria fenti ítélete a domének felhasználásával végzett kereskedelmi szolgáltatásokat érintő védjegyek tekintetében megerősítette a Vt. 5. § (2) bekezdés a) pontjában foglalt korábbi jogosult által érvényesíthető belenyugvási kifogással kapcsolatos joggyakorlatot. Mindez az e-kereskedelmi szolgáltatásokat nyújtók számára azt eredményezi, hogy egy üzleti tevékenység elindításakor körültekintően kell eljárniuk a doménnév regisztrációja során, valamint érdemes a használni kívánt doménnév védjegyként történő levédetéséről a lehető leghamarabb intézkedni, és a versenytársakkal szemben az esetleges védjegybitorlás miatt a lehető leghamarabb jogilag fellépni.